

A Magyar Nemzeti Bank 12/2025. (XI.5.) számú ajánlása
az eszközalapú tokenek és elektronikuspénz-tokenek kibocsátói által készítendő
visszaváltási tervben foglalt információkról

I. Az ajánlás célja és hatálya

Az ajánlás célja az eszközalapú tokenek és az elektronikuspénz-tokenek kibocsátói által kötelezően elkészítendő visszaváltási tervvel kapcsolatban a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: **MNB**) elvárásainak megfogalmazása, és ezzel a jogalkalmazás kiszámíthatóságának növelése, a vonatkozó jogszabályok egységes alkalmazásának elősegítése.

A kriptoeszközök piacairól, valamint az 1093/2010/EU és az 1095/2010/EU rendelet, továbbá a 2013/36/EU és az (EU) 2019/1937 irányelv módosításáról szóló 2023. május 31-i (EU) 2023/1114 európai parlamenti és tanácsi rendeletet (a továbbiakban: **Rendelet**¹) 2024. december 30-tól kell alkalmazni, azonban az eszközalapú tokenekre és az elektronikuspénz-tokenekre vonatkozó szabályok 2024. június 30-tól alkalmazandók. A Rendelet hatálya kiterjed a természetes és jogi személyekre, valamint egyes egyéb vállalkozásokra, akik vagy amelyek kriptoeszközök kibocsátásában, azokra vonatkozó nyilvános ajánlattételben és kereskedésbe történő bevezetésükben vesznek részt, vagy kriptoeszközökhöz kapcsolódó szolgáltatásokat nyújtanak az Európai Unióban.

Az MNB jelen ajánlás közzétételével biztosítja az Európai Bankhatóság (a továbbiakban: **EBH**) által kiadott, az (EU) 2023/1114 rendelet 47. és 55. cikke szerinti visszaváltási tervekről szóló, EBA/GL/2024/13. számú iránymutatásoknak való megfelelést.

Az ajánlás címzettjei a Magyarországon székhellyel, fiókteleppel rendelkező, valamint az Európai Unió más tagállamában bejegyzett vagy letelepedett és Magyarországon létesített tartós üzleti egységük révén az ügyfelek számára állandó belföldi jelenlét formájában közvetlenül szolgáltatást kínáló eszközalapú token- és elektronikuspénz-token-kibocsátók (a továbbiakban együtt: **Kibocsátó**).

Az elektronikuspénz-tokenek azon kibocsátói esetében, amelyek nem tartoznak az eszköztartalék képzésére vonatkozó követelmény hatálya alá (mivel azok olyan hitelintézetek vagy nem jelentős tokeneket kibocsátó elektronikuspénz-kibocsátó intézmények, amelyek esetében az érintett illetékes hatóság a Rendelet 58. cikk (2) bekezdésével összhangban ezt nem írta elő), „Az eszköztartalék felosztása a tokentulajdonosok visszaváltási követeléseinek kielégítésére” és „Az eszköztartalék felszámolása” című – 4.2. alfejezetben szereplő – szakaszok nem alkalmazandók, kivéve azokat a pontokat, amelyek esetében kifejezett utalás van arra, hogy azokat megfelelő változtatásokkal alkalmazni kell, hasonlóan az ajánlás bármely más pontjához vagy szakaszához, feltételezve, hogy a kibocsátóra vonatkozik az említett követelmény.

¹ Rendelet - 2023/1114 - EN - EUR-Lex

Jelen ajánlás a jogszabályi rendelkezésekre teljeskörűen nem utal vissza az elvek és elvárások megfogalmazásakor, az ajánlás címzettjei a kapcsolódó jogszabályi előírásoknak való megfelelésre azonban továbbra is kötelesek.

Jelen ajánlás adatkezelési, adatvédelmi kérdésekben iránymutatást nem fogalmaz meg, a személyes adatok kezelése vonatkozásában semmilyen elvárást nem tartalmaz, és az abban foglalt követelmények semmilyen módon nem értelmezhetők személyes adatok kezelésére vonatkozó felhatalmazásnak. Az ajánlásban rögzített felügyeleti elvárások teljesítésével összefüggésben történő adatkezelés kizárólag a mindenkor hatályos adatvédelmi jogszabályi rendelkezések betartásával végezhető.

II. Értelmező rendelkezések

1. Jelen ajánlás alkalmazásában

- 1.1. Elektronikuspénz-token: a Rendelet 3. cikk (1) bekezdésének 7. pontjában meghatározott fogalom
- 1.2. Eszközalapú token: a Rendelet 3. cikk (1) bekezdésének 6. pontjában meghatározott fogalom

2. Eltérő rendelkezés hiányában a Rendeletben használt és meghatározott fogalmak jelen ajánlásban is az ott használt és meghatározott jelentéssel bírnak.

III. Általános elvárások

3. EU-szintű csoport magyarországi leányvállalataira vonatkozó csoportszintű visszaváltási terv készítése során az MNB elvárja, hogy az ajánlásban leírtakat a leányvállalat az anyavállalat, illetve a csoport által meghatározott keretek között érvényesítse.
4. Az MNB elvárja, hogy a Kibocsátó a visszaváltási tervet a jelen ajánlás elvárásainak figyelembevételével állítsa össze, illetve végezze el annak felülvizsgálatát és aktualizálását.

IV. A Kibocsátó visszaváltási tervével kapcsolatos elvárások

IV.1 Arányossági megfontolások

5. Az arányosság érdekében a visszaváltási terv tartalma részletességének és időszakos felülvizsgálata gyakoriságának meghatározásához az MNB elvárja, hogy a Kibocsátó a következő kritériumokat vegye figyelembe:
 - a) a kibocsátott eszközalapú tokenek és elektronikuspénz-tokenek a Rendelet 43. és 44., valamint 56. és 57. cikkének megfelelően jelentős vagy nem jelentős minősítésűek-e;
 - b) a Rendelet szerinti eszköztartalék képzésére vonatkozó követelmény hatálya alá tartozó Kibocsátó esetében a tartalékeszközök és az eszközalapú tokenek vagy az elektronikuspénz-tokenek mérete, volatilitása, összetétele, koncentrációja és jellege;
 - c) ugyanazon Kibocsátó által kibocsátott eszközalapú tokenek vagy elektronikuspénz-tokenek többszöri kiemelkedő mértékű kibocsátása;

- d) ugyanazon eszközalapú tokenek vagy elektronikuspénz-tokenek több Kibocsátó általi kibocsátása; és
 - e) a Kibocsátó üzleti modelljének összetettsége és kockázati profilja, figyelembe véve minden egyéb általa végzett pénzügyi vagy nem pénzügyi tevékenységet.
6. Az MNB elvárja, hogy a jelentős eszközalapú tokenek vagy elektronikuspénz-tokenek Kibocsátója, illetve az eszközalapú tokenek vagy elektronikuspénz-tokenek összevont kibocsátása esetén több Kibocsátó által, vagy az illetékes hatóságok által meghatározott, indokolt és bejelentett, több forgalomban lévő kibocsátással vagy összetett üzleti modellel és megnövelt kockázati profillal rendelkező Kibocsátó által kidolgozott visszaváltási terv részletesebb és átfogóbb legyen hitelessége, megvalósíthatósága és időben történő megvalósítása biztosítása érdekében; valamint hogy azt a Kibocsátó legalább évente felülvizsgálhatja és aktualizálja.
7. Az MNB elvárja, hogy az a Kibocsátó, amely nem felel meg a 6. pontban meghatározott kritériumoknak, vizsgálják felül és szükség esetén aktualizálják a visszaváltási tervüket, ha olyan változás áll elő, mely lényegesen befolyásolja a visszaváltási terv tartalmát.

IV.2 A visszaváltási terv általános elvei és célkitűzései

8. Az MNB elvárja, hogy amennyiben a Kibocsátó egynél több eszközalapú token vagy elektronikuspénz-token kiemelkedő mértékű kibocsátásával rendelkezik, az egyes eszközalapú tokenek vagy elektronikuspénz-tokenek visszaváltási terveinek megfelelően foglalkozzon a forgalomban lévő eszközalapú tokenek, illetve elektronikuspénz-tokenek összekapcsoltságával.
9. A visszaváltási terv személyes adatokat tartalmazhat az igazgatókról, harmadik felekről vagy a kulcsfontosságú feladatot ellátó személyekről. Az (EU) 2016/679 rendelet² (a továbbiakban: **GDPR**) 5. cikke (1) bekezdésének c) pontjában foglalt adatminimalizálás elvének megfelelően az ilyen személyes adatoknak a szükségesnek és elégségesnek ítélt adatoknak kell lenniük. Az MNB felhívja a figyelmet arra, hogy a visszaváltási tervek elkészítésekor, illetve visszaváltási terv értékelésekor a Kibocsátónak meg kell felelnie a GDPR vonatkozó rendelkezéseinek is. Az adatvédelmi elvek értelmében az ilyen személyes adatok legfeljebb a szükséges ideig őrizhetők meg.

Egyenlő bánásmód és indokolatlan gazdasági kár elkerülése

10. Az MNB elvárja, hogy a Kibocsátó a visszaváltási tervet a Rendelet II. és III. melléklete szerinti kriptoeszköz-alapdokumentumban (white paper, ún. fehér könyv, továbbiakban: **Alapdokumentum**) leírtak szerint az elektronikuspénz-tokenek és az eszközalapú tokenek valamennyi tulajdonosával szembeni egyenlő bánásmód, valamint a tokenhez kapcsolódó visszaváltási jog védelmének biztosítása érdekében a Rendelet II. és III. mellékletével összhangban álló intézkedések és eljárások meghatározásával készítse el.

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet-GDPR) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

11. A 10. pontban meghatározott célból elvárt, hogy a visszaváltási terv határozza meg azokat az intézkedéseket és kapcsolódó folyamatokat, amelyek többek között biztosítják a visszaváltás Rendelettel és az Alapdokumentummal összhangban történő végrehajtására tervezett időpontnak és módszernek a betartását.
12. Az MNB elvárja, hogy amennyiben az Alapdokumentumban másként nem szerepel, vagy az alkalmazandó nemzeti jog másként nem rendelkezik, a visszaváltási terv azt feltételezze, hogy az azonos visszaváltható tokennel rendelkező token-tulajdonosokat a Kibocsátó egyenlő bánásmódban részesíti, és azok a rangsorban pari passu (egyenrangúként) szerepelnek.
13. Az MNB elvárja, hogy annak biztosítása érdekében, hogy az Alapdokumentumban foglaltaknak megfelelően valamennyi tokentulajdonos egyenlő bánásmódban részesüljön, a Kibocsátó a visszaváltási tervbe foglalja bele, hogy miként függeszti fel a követelések egyéni visszaváltását az MNB azon határozatának elfogadását követően, amely elindítja a tokenek rendezett és kollektív visszaváltására vonatkozó visszaváltási terv végrehajtását. E célból elvárt, hogy a Kibocsátó figyelembe vegye az Alapdokumentum rendelkezéseit és az alkalmazandó jogot, többek között a Rendelet 46. cikkének (3) és (4) bekezdését, valamint a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény szabályait.

Az eszköztartalék felosztása a tokentulajdonosok visszaváltási követeléseinek érvényesítésére

14. Elvárt, hogy az eszközalapú tokenek és elektronikuspénz-tokenek eszköztartalék tartására vonatkozó követelmény hatálya alá tartozó Kibocsátó a visszaváltási tervet azzal a feltételezéssel dolgozza ki, hogy az adott eszközalapú tokenek vagy elektronikuspénz-tokenek alapjául szolgáló eszközök fennmaradó tartalékát valamennyi tokentulajdonos visszaváltási követelésének javára fogja felhasználni, amennyiben az MNB úgy ítéli meg, hogy a Kibocsátó képtelen vagy valószínűleg képtelen lesz teljesíteni az ilyen tulajdonosokkal szembeni kötelezettségeit. Ez nem érinti a tokentulajdonosok azon jogát, hogy követelésük (ha van ilyen) fennmaradó eszköztartalék felszámolásával kielégítetlen részét a Kibocsátónak a hatályos jogszabályokkal, többek között a Csődtörvénnyel összhangban kell kielégítenie.
15. Figyelembe véve, hogy a tokenek tulajdonosai bármikor jogosultak a visszaváltásra, és hogy a visszaváltási terv nem okozhat indokolatlan gazdasági kárt a tokenek tulajdonosainak, az MNB elvárja, hogy a visszaváltási terv tartalmazza, hogy a visszaváltási terv végrehajtásával kapcsolatos költségeket – például a tanácsadók vagy közvetítők kinevezésével vagy az eszköztartalék felszámolásával kapcsolatos költségeket – a Kibocsátó hogyan fedezi.
16. A visszaváltási jog hatékonyságának, valamint annak biztosítása érdekében, hogy az indokolatlan gazdasági kár ne érintse a tokentulajdonosokat, elvárt, hogy a Kibocsátó a visszaváltási tervben biztosítsa, hogy az eszköztartalék felszámolásának költségeit vagy a visszaváltási terv végrehajtásához más módon kapcsolódó költségeket csak az eszköztartalék likvidálásából származó bevételekhez lehessen hozzárendelni azt követően,

hogy az adott tokentulajdonos visszaváltási igényeinek kielégítésére szánt összeget elkülönítették.

17. Elvárt, hogy a Kibocsátó a visszaváltási tervben azt is tisztázza, hogy a 16. pontban szereplő költségek még közvetve sem minősülnek visszaváltási díjnak, amely a Rendelet 39. cikkének (3) bekezdése vagy 49. cikkének (6) bekezdése értelmében nem róható ki a tokenek tulajdonosaira, a Rendelet 46. cikke (1) bekezdésének a) pontjának sérelme nélkül.
18. Az MNB elvárja, hogy a visszaváltási tervben feltüntetett költségek átlátható folyamatok révén kerüljenek meghatározásra, azok észszerűek és kellően indokoltak legyenek.
19. Az MNB elvárja, hogy a 15-18. pontban foglaltakat a Kibocsátó értelemszerűen alkalmazza akkor is, ha nem tartozik az eszköztartalék tartására vonatkozó kötelezettség hatálya alá, a hatályos jogszabályokkal összhangban.

Az eszköztartalék felszámolása

20. Az MNB elvárja, hogy a tokentulajdonosok követeléseinek méltányos érvényesítése és az indokolatlan gazdasági kár elkerülése érdekében az a Kibocsátó, amelyre az eszköztartalék képzésére vonatkozó követelmény vonatkozik, dolgozza ki a visszaváltási tervet azzal a céllal, hogy biztosítsa a fennmaradó eszköztartalék értékesítéséből származó bevételek észszerű határidőn belüli maximalizálását.
21. A 20. pontban meghatározott célból az MNB elvárja, hogy a Kibocsátó rendes és stresszhelyzeti piaci körülmények között visszaváltási forgatókönyveket dolgozzon ki, és az eszköztartalék összetételét figyelembe vevő felszámolási stratégiákat határozzon meg.
22. Tekintettel arra a követelményre, hogy a visszaváltási terv végrehajtásának nem szabad befolyásolnia az eszköztartalék piacának stabilitását, elvárt, hogy az ilyen forgatókönyvek és stratégiák figyelembe vegyék az eszköztartalék lényegességét a mögöttes piacon az ilyen eszközök tekintetében.
23. Az MNB elvárja, hogy a 21. pont szerinti forgatókönyvek kidolgozása során az eszköztartalék tartására vonatkozó követelmény hatálya alá tartozó Kibocsátó a Rendelet 45. cikk (77) bekezdésének b) pontjával összhangban vegyék figyelembe a Rendelet 45. cikk (3) bekezdésében meghatározottakat, valamint a Rendelet 45. cikkének (8) bekezdésében meghatározott likviditási stressztesztekben alkalmazandó stresszteszt-forgatókönyvek közös referenciaparamétereiről szóló EBH-iránymutatásokat.³
24. Elvárt, hogy a visszaváltási forgatókönyvek a vállalkozás folyamatossága melletti visszaváltást tükrözzék, a hatályos jogszabályok szerinti rendes fizetéseképtelenségi eljárás esetén, vagy amennyiben a Kibocsátóra alkalmazandó, a szanalási terve szerinti szanalási stratégiával összhangban.

³ EBA/GL/2024/08.

25. A felszámolási stratégiák kidolgozása céljából a Kibocsátó mérlegelheti, hogy az olyan ügyletek, mint például a visszavásárlási megállapodások és az értékpapír-finanszírozási ügyletek, végrehajthatóak-e, amennyiben azok elengedhetetlenek a bevételek maximalizálásához, a folyamat felgyorsításához és az eszközök tárgyalásának helye szerinti piacra gyakorolt hatás korlátozásához.
26. Az MNB elvárja a 24. és 25. pontban foglaltak értelemszerű alkalmazását azon Kibocsátótól, amely nem tartozik az eszköztartalék tartására vonatkozó kötelezettség hatálya alá, a hatályos jogszabályokkal összhangban lévő mértékben.

Kellő időben történő végrehajtás

27. Az MNB elvárja, hogy a Kibocsátó biztosítsa, hogy a visszaváltási terv pragmatikus és operatív módon határozza meg azokat az intézkedéseket, amelyeket a Kibocsátónak azonnal és minden esetben indokolatlan késedelem nélkül meg kell tennie, a Rendelet 47. cikkének (1) bekezdésében meghatározott határozat elfogadását követően.
28. Az MNB jó gyakorlatnak tartja, hogy a visszaváltási terv tartalmazza a terv teljes körű végrehajtásához szükséges szakaszok és kapcsolódó intézkedések átfogó és szervezett tervezését és bemutatja, hogy azok biztosítják az összes tokentulajdonos rendezett visszaváltását, valamint az ilyen intézkedéseknek a kriptoeszközökre vonatkozó fehér könyvvel való összhangját. Az MNB elvárja, hogy a visszaváltási terv átfogó és könnyen érthető legyen, harmadik felek számára is.
29. Az MNB elvárja, hogy a terv szabályszerű végrehajtásának szakaszai közé a következők tartozzanak:
- a) a visszaváltási terv elindításáról szóló határozatot követő azonnali nyomon követési intézkedések, ideértve a belső folyamatok vagy a kritikus tevékenységek működésben tartására vonatkozó szerződéses megállapodások aktiválását;
 - b) a tokentulajdonosokat tájékoztató közlemény közzététele a visszaváltási kérelmük benyújtásának folyamatáról és ütemezéséről, valamint a kapcsolódó tartalomról;
 - c) amennyiben az nem szerepel a fenti a) pontban, az eszköztartalékra vonatkozó felszámolási stratégiák végrehajtása a fenti „Az eszköztartalék felszámolása” című - IV.2. alfejezetben szereplő szakaszban megfogalmazottak szerint;
 - d) a visszaváltási igények értékelése;
 - e) forgalmazási terv kidolgozása, nevezetesen az összes benyújtott és pozitívan értékelt visszaváltási követelés kielégítésére irányuló terv kidolgozása, az eszköztartalék felszámolásából származó bevételek teljes összegének felhasználásával azon Kibocsátók esetében, amelyekre vonatkozik az eszköztartalék képzésére vonatkozó követelmény, vagy azon Kibocsátók esetében, amelyekre nem vonatkozik az eszköztartalék képzésére vonatkozó követelmény, a visszaváltási igények kielégítésére rendelkezésre álló pénzeszközök felhasználásával; valamint
 - f) a pozitívan értékelt visszaváltási követelések rendezésének szabályai és ütemezése.
30. Az MNB elvárása, hogy a visszaváltási tervben szerepeljen minden olyan fázis és lépés, ahol a pénzügyi bűnözés elleni küzdelemmel kapcsolatos kötelezettségeket teljesíteni kell

a visszaváltási terv végrehajtása és különösen a visszaváltási folyamat végrehajtása céljából, az alábbi 31. pontban leírtak szerint.

31. Az MNB elvárja, hogy a visszaváltási terv időben történő végrehajtására vonatkozó követelmény teljesítése érdekében a Kibocsátó vegye figyelembe a következőket:
- a) megfelelő felkészültség biztosításának szükségessége annak támogatására, hogy a Kibocsátó azonnal, de minden esetben indokolatlan késedelem nélkül elfogadja a pragmatikus és operatív intézkedéseket, a Rendelet 47. cikkének (1) bekezdése szerinti terv végrehajtásáról szóló döntést követően;
 - b) „Az eszköztartalék felszámolása” című – IV.2. alfejezetben lévő szakaszban ismertetett felszámolási stratégiák végrehajtásához szükséges észszerű idő;
 - c) a tokentulajdonosok számára biztosított észszerű idő a visszaváltási kérelmük benyújtására a jelen ajánlás 46-49. pontjában meghatározottak szerint;
 - d) a visszaváltási követelés ellenőrzéséhez és rendezéséhez szükséges idő; valamint
 - e) a forgalmazási terv elkészítéséhez szükséges idő, figyelembe véve annak összetettségét, utóbbiba beleértve a benyújtott visszaváltási igények számát is.
32. Az MNB elvárja, hogy a Kibocsátó a visszaváltási tervben tüntesse fel a visszaváltási követelések rendezéséig az eszköztartalék felszámolásából származó bevételek biztonságos megőrzését biztosító tervezett intézkedéseket.

IV.3 A visszaváltási terv tartalma

Irányítási elvek

33. Az MNB elvárja, hogy a Kibocsátó gondoskodjon arról, hogy a visszaváltási terv világos és részletes leírást tartalmazzon az irányítási módszerekről és folyamatokról, kitérve annak fejlesztésére, felülvizsgálatára és aktualizálására, valamint végrehajtására. Elvárt, hogy a visszaváltási terv különösen a következőkre terjedjen ki:
- a) a vezető testület tagjának (tagjainak) vagy a Kibocsátó szervezeti felépítésén belül annak a személynek (személyeknek) a megjelölése, aki(k) a visszaváltási terv kidolgozásáért, aktualizálásáért és végrehajtásáért felel(nek);
 - b) annak bemutatása, hogy a visszaváltási terv hogyan illeszkedik a belső ellenőrzési keretrendszerbe, ahogyan arra az ART-Kibocsátókra vonatkozó irányítási szabályok minimális tartalmáról szóló EBH iránymutatás⁴ vagy az EMT-k Kibocsátóira vonatkozó egyéb vonatkozó szabályozás utal;
 - c) a terv aktualizálására vagy felülvizsgálatára vonatkozó eljárások ismertetése a Kibocsátó, vagy a kibocsátott token(ek) üzleti vagy pénzügyi profilját érintő lényeges változások esetén;
 - d) azon kritikus tevékenységek azonosítása, amelyeket a terv végrehajtása érdekében működőképesnek kell tartani, és a felelős személy (személyek) azonosítása a Kibocsátó oldalán vagy harmadik fél szolgáltatón belül, a 35-44. pontban foglaltakkal összhangban;

⁴ EBA/GL/2024/06.

- e) a Rendelet 47. cikkének (1) bekezdésével összhangban az egyes szakaszok intézkedéseinek elfogadására vonatkozó folyamat megállapítása annak biztosítása érdekében, hogy a visszaváltási terv időben végrehajtásra kerüljön; és
- f) a token-tulajdonosokkal, az MNB-vel és egyéb hatóságokkal, a szerződő felekkel, illetve a nyilvánossággal való kommunikációért felelős kapcsolattartó személy(ek) azonosítása, e személyek naprakész elérhetőségeinek feltüntetése a Kibocsátó szervezetén belül.

34. Elvárt, hogy a visszaváltási tervek megfelelően tükrözzék az ideiglenes vagyonfelügyelő kijelölésének hatását, a Rendelet 47. cikkének (2) bekezdése alapján a hatályos jogszabályokkal összhangban, ideértve azt a következményt, hogy az irányító testület nem felelhet részben sem a visszaváltási terv végrehajtásáért.

Kritikus tevékenységek és szerződéses megállapodások

35. Az MNB elvárja, hogy a visszaváltási terv tartalmazza a terv szabályszerű végrehajtásához szükséges kritikus tevékenységek részletezését. Tekintettel a Kibocsátó szervezeti felépítésére, ezek magukban foglalhatják a Kibocsátók belső funkcióit vagy a harmadik felek által biztosított funkciókat. Az MNB jó gyakorlatnak tartja, ha a részletezés alapján a visszavásárlási terv meghatározza az ilyen felek listáját és feltünteti a hatályos szerződéses feltételeket.

36. Elvárt, hogy a kritikus tevékenységek ilyen részletezése kiterjedjen adott esetben a Kibocsátó kockázatkezelési funkciójára, a kereskedési részlegére, a pénzgazdálkodási vagy pénzügyi funkciójára, a releváns IKT-funkciókra és -rendszerekre (információ- és kommunikációtechnológia), a pénzmosás elleni funkcióra (ha van ilyen, a Kibocsátó típusától függően), az eszköztartalék letétkezelőjével való kapcsolatra (ha van ilyen), a tartalékeszközök felszámolása céljából a másodlagos és repo-piacokhoz való hozzáférés érdekében a pénzügyi közvetítőkkel való kapcsolatra, valamint (szükség esetén) a digitális eszköz-szolgáltatókkal való kapcsolatra a tokentulajdonosok azonosítása és a forgalomban lévő tokenek beszedése céljából, illetve ha szükséges, pénzforgalmi szolgáltatókkal való kapcsolatra annak érdekében, hogy kifizetéseket teljesítsenek a visszaváltási követelésre jogosultnak minősített tokentulajdonosok vagy egyéb kapcsolódó tevékenységek számára.

37. Elvárt, hogy az eszközalapú tokenek azon Kibocsátója, amely nem tartozik a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (a továbbiakban: **Pmt.**) hatálya alá, a visszaváltási tervben fejtse ki, hogy hogyan vonja be a Pmt. hatálya alá tartozó közvetítőket annak érdekében, hogy ezek a közvetítők

- a) a pénzmosás és a terrorizmus-finanszírozás elleni küzdelemmel kapcsolatos ellenőrzéseket elvégezzék, ideértve a visszaváltási kérelmet benyújtó tokentulajdonosok ügyfél-átvilágítási ellenőrzését is; és
- b) eleget tegyenek a pénzáttalásokat és egyes kriptoeszköz-átruházásokat kísérő adatokról és az (EU) 2015/849 irányelv módosításáról szóló Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1113 rendeletében meghatározott kötelezettségeknek (lásd jelen ajánlás 48. és 49. pontját) az áttalás tekintetében.

38. Az MNB elvárja a Kibocsátó szervezetén belüli kritikus tevékenységek tekintetében, hogy a Kibocsátó a visszaváltási tervbe építse be a működésére és működési folytonosságára vonatkozó belső szabályok és folyamatok áttekintését, ideértve a kulcsfontosságú személy(ek) aktuális vészhelyzeti elérhetőségi adatait.
39. A harmadik felek által biztosított kritikus tevékenységek tekintetében elvárt, hogy a visszaváltási terv tartalmazza az összes ilyen harmadik fél szolgáltató, a Kibocsátón belüli fő kapcsolattartó személyek és a szerződésért felelős harmadik fél aktuális vészhelyzeti elérhetőségi adatait tartalmazó jegyzéket.
40. Az MNB elvárja, hogy a visszaváltási terv adjon áttekintést a szerződésesek tartalmáról is, és tükrözze azok megfelelőségét, ideértve az összeférhetetlenségek elkerülését is, a visszaváltási terv időben történő és méltányos megvalósítása érdekében. Az MNB jó gyakorlatnak tartja, ha a Kibocsátó arról is gondoskodik, hogy a visszaváltási terv aktiválása esetén az ilyen szerződések biztosítják a teljesítés folytonosságát.
41. Különös tekintettel az eszköztartalék letétkezelőire és a Kibocsátó által az eszköztartalék felszámolására adott megbízások végrehajtásával megbízott pénzügyi közvetítőkre (ha vannak ilyenek), elvárás, hogy a visszaváltási tervben vázolt szerződéses feltételek megfelelően tükrözzék azt a célt, hogy az eszköztartalék felszámolásából származó bevételt a Kibocsátó a tokentulajdonosok számára maximalizálja, hogy a legkedvezőbb végrehajtást a tokentulajdonosok számára biztosítja, és hogy a tokentulajdonosokat ne érje indokolatlan gazdasági kár.
42. Elvárt, hogy a Kibocsátó naprakészen tartsa a kritikus tevékenységeket végző harmadik fél szolgáltatók jegyzékét és a szerződéses feltételeket. Adott esetben a legjelentősebb harmadik fél szolgáltatókkal – többek között a letétkezelőkkel – kötött szerződések mellékletként csatolhatók a visszaváltási tervhez.
43. A kritikus tevékenységeket végző harmadik felekkel fennálló szerződések áttekintése nem akadályozhatja meg a Kibocsátót abban, hogy szükség esetén a visszaváltási terv aktiválásának pillanatában szerződést kössön bármely más előírt közvetítővel, ha ez hozzájárulna a terv hatékonyabb végrehajtásához.
44. A 43. pontban megfogalmazott célból az MNB elvárja, hogy a visszaváltási terv legalább egyértelműen és operatív módon mutassa be a közvetítők kiválasztási folyamatát, tartalmazza a javasolt főbb szerződéses feltételek (például feladatok, ütemezés vagy költségek) összefoglalóját, és mellékletként tartalmazzon egy ideiglenes feltételes nyilatkozatot, amely tartalmazza a potenciális szerződéses partnerek listáját, akikkel a Kibocsátó már folytatott bizonyos megbeszéléseket/tárgyalásokat, valamint a kiválasztási kritériumokat.

A tokentulajdonosok követeléseinek szabályos visszafizetésére irányuló eljárás

45. Elvárt, hogy a Kibocsátó meggyőződjön arról, hogy a visszaváltási terv szabályos folyamatot határoz meg a tokentulajdonosok követeléseinek visszaváltására, és hogy ezt

világos, hozzáférhető és érthető nyelven fejezi ki és kommunikálja a vonatkozó szakaszban a kommunikációs tervre vonatkozó elvárással összhangban.

46. Elvárt továbbá, hogy ez a folyamat operatív módon kerüljön kialakításra, és biztosított legyen, hogy a tokentulajdonosok visszaváltási igényeit időben fizessék ki, összhangban a Rendelet 47. cikkében meghatározott követelményekkel és a kriptoeszközökre vonatkozó fehér könyv tartalmával.
47. E célból az MNB elvárja, hogy a visszaváltási terv ismertesse a Kibocsátó által alkalmazott folyamatokat, a pénzmosási és terrorizmus-finanszírozási kockázatok azonosítására és kezelésére szolgáló intézkedéseket, valamint az alábbiak feldolgozására elfogadott vagy tervezett technikai eszközöket:
- a) a tokentulajdonosok azonosítása és a tokenek visszaváltására való jogosultságuk;
 - b) a visszaváltott tokenek begyűjtése és forgalomból való végleges kivonása; és
 - c) az eszközök ezt követő kifizetése vagy átadása a tokentulajdonosoknak.
48. Elvárt, hogy a folyamat ismertetése tartalmazza a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel kapcsolatos hatályos kötelezettségeknek való megfelelésre való hivatkozást. Az MNB elvárja, hogy a visszaváltási terv különösen a következőkre terjedjen ki:
- a) a 47. pont a) alpontja tekintetében a Pmt.-vel összhangban a visszaváltási igényt benyújtó tokentulajdonosokra alkalmazandó ügyfél-átvilágítási intézkedések végrehajtása; és
 - b) a 47. pont c) alpontja tekintetében hivatkozás a pénzeszközök átutalását kísérő információk ellenőrzésére a pénzáttalásokat és egyes kriptoeszköz-átruházásokat kísérő adatokról és az (EU) 2015/849 irányelv módosításáról szóló Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1113 rendeletének megfelelően, amennyiben alkalmazandó.
49. Az MNB elvárja, hogy a visszaváltási terv egyértelműen határozza meg a tokentulajdonosok által benyújtandó visszaváltási követelés követelményeit és minimális tartalmát, amely tartalmazza a következőket:
- a) az egyes tulajdonosok személyazonossága és elérhetőségei (név, cím, e-mail, illetve telefonszám), feltüntetve, hogy a Kibocsátó minden személyes adatot a GDPR-ral összhangban kezel;
 - b) annak bizonyítéka, hogy a követelést benyújtó személy a tokentulajdonos, és ezért jogosult arra a visszaváltási jogra, amelyre vonatkozóan a visszaváltási kérelmet benyújtotta, valamint a szükséges garanciákra (ha vannak ilyenek), a kriptoeszközökre vonatkozó fehér könyvnek megfelelően a tokentulajdonos részéről;
 - c) a pénzmosással és a terrorizmus finanszírozásával kapcsolatos kockázatok azonosításához, értékeléséhez és kezeléséhez szükséges információk, ideértve a tokentulajdonosok Pmt. szerinti ügyfél-átvilágításának végrehajtását a visszaváltáskor;
 - d) az érintett tárolt tokenek száma (ideértve a törtrészesedéseket is) és a tokenek tárolásának helye szerinti pénztárca által lefedett nyilvános blokklánc-címek száma (adott esetben); és

- e) a tokentulajdonos bank- vagy fizetési számlájának megjelölése a visszaváltási követelés visszafizetésére szolgáló pénzeszközök átutalása céljából, vagy a visszaváltáshoz szükséges eszközök átadásához szükséges hasonló adatok (adott esetben). Az ilyen bank- vagy fizetési számlákat lehetőleg uniós hitelintézeteknél vagy pénzforgalmi intézményeknél kell vezetni, és semmilyen esetben sem tarthatók Pmt.-ben meghatározott pénzmosási és terrorizmus-finanszírozási kockázat céljából kiemelt kockázatot jelentő harmadik országokban.

- 50. Az MNB jó gyakorlatnak tartja, ha a fent felsorolt és a visszaváltási kérelemben szereplő információk azt is lehetővé teszik a Kibocsátó számára, hogy értékelje a tokentulajdonosok visszaváltásra való jogosultságát, ami a visszaváltott tokenek beszedésének és forgalomból való végleges kivonásának engedélyezéséhez szükséges. E célból a visszaváltási terv meghatározza, hogy hogyan fogják végrehajtani a token kifizetés ellenében történő leszállításának mechanizmusát. Különösen azt javasolt feltüntetnie, hogy a Kibocsátó hogyan gyűjti össze és vonja ki a forgalomból az egyes visszaváltott tokeneket, és azokat a továbbiakban egyik fél sem tudja forgalomba visszahelyezni, cserélni, átruházni vagy értékesíteni.
- 51. Az MNB elvárja, hogy a visszaváltási terv tisztázza a releváns információforrásokat, valamint azokat a tervezett intézkedéseket és folyamatokat, amelyeket a Kibocsátó végre fog hajtani vagy alapul fog venni a visszaváltáshoz igényelt tokenek számának és a fennmaradó tokenek számának összevetéséhez.
- 52. Elvárt továbbá, hogy a visszaváltási terv tartalmazzon minden olyan releváns lépést, intézkedést és folyamatot, amely lehetővé teszi a pozitívan értékelt visszaváltási kérelmet benyújtó tokentulajdonosok kártalanítását célzó elosztási terv kidolgozását.

Kommunikációs terv

- 53. Az MNB elvárja, hogy a visszaváltási terv tartalmazzon egy kommunikációs tervet, és azt a Kibocsátó a Rendelet 47. cikkének (1) bekezdésében meghatározott, visszaváltási terv végrehajtását elindító határozat elfogadásakor haladéktalanul aktiválja.
- 54. Elvárt, hogy a kommunikációs tervben legalább a következők szerepeljenek:
 - a) a nyilvánosság számára közlendő nyilvános közlemény tervezete; és
 - b) a kommunikációs közlemények tervezete a kritikus tevékenységeket végző harmadik fél szolgáltatókkal, akikkel a visszaváltási terv aktiválásakor azonnal kapcsolatba kell lépni. Amennyiben a vonatkozó szerződésekben kommunikációs értesítésekről állapodtak meg, elvárt, hogy azokat a Kibocsátó mellékelje a visszaváltási tervhez.

Az MNB elvárja, hogy a Kibocsátó biztosítsa, hogy a tokentulajdonosok visszaváltására vonatkozó kommunikációs terve az egyéb kommunikációs tervekkel összhangban álljon.

- 55. Ajánlott, hogy a nyilvános közlemény tervezete úgy kerüljön kidolgozásra, hogy tájékoztassa a tokentulajdonosokat a visszaváltási terv aktiválásáról a tokenek rendezett, időben történő és méltányos, indokolatlan gazdasági kár okozása nélküli visszaváltása céljából, az Alapdokumentumban meghatározott feltételekkel összhangban.

56. A nyilvánosság, illetve a tokentulajdonosok lehető legnagyobb számának elérése érdekében a visszaváltási tervben elvárás azon médiacsatornák megjelölése, amelyeken a közleményt közzé kell tenni. Az MNB elvárja, hogy ennek során a Kibocsátó előnyben részesítse azokat, amelyeket a Kibocsátó általában a nyilvánosság és a piac felé történő kommunikációra, valamint termékeinek és szolgáltatásainak reklámozására használ.
57. Az MNB elvárja, hogy a nyilvános közleménytervezet világos és nem szakmai nyelvezettel írja le a visszaváltási folyamat fő lépéseit és azokat az intézkedéseket, amelyeket a token tulajdonosa a megadott határidőn belül köteles megtenni a token visszaváltása érdekében.
58. E célból elvárt, hogy a nyilvános közlemény tervezete legalább a következőket tartalmazza:
- a) a visszaváltási terv aktiválásának pontos dátuma és időpontja;
 - b) a visszaváltási követelés minimális tartalma a jelen ajánlás 49. pontjában meghatározottak szerint;
 - c) az ilyen közlemény közzétételétől számított azon időtartam, amelyen belül a jelképes jogosultaknak a fehér könyvben foglaltaknak megfelelően visszatérítési követelésüket be kell nyújtaniuk a Kibocsátóhoz vagy (adott esetben) a harmadik fél szolgáltatókhoz; és
 - d) a módoszat, a technikai támogatás és az a hely, ahol a tokenek tulajdonosainak a visszaváltási igényüket be kell nyújtaniuk, például a Kibocsátó vagy - adott esetben - egy harmadik fél specifikus portálja. Elvárt, hogy az alkalmazott megoldás(ok) ne tegyen(ek) hátrányos megkülönböztetést a tokentulajdonosokkal szemben, például a tartózkodási helyük miatt.

Ugyanazon eszközalapú token vagy elektronikuspénz-token több Kibocsátó általi kibocsátása

59. Amennyiben egy eszközalapú tokent több Kibocsátó bocsát ki, vagy ha egy jelentős elektronikuspénz-token több, hitelintézetektől eltérő Kibocsátó bocsát ki, a Rendelet úgy rendelkezik, hogy a token megfelelő stabilizációs mechanizmusának biztosítása érdekében egyetlen eszköztartalékot kell létrehozni.
60. Az 59. ponthoz kapcsolódóan az MNB elvárja, hogy a visszaváltási terv két részből álljon: az első valamennyi Kibocsátó számára közös és valamennyi Kibocsátó által elfogadott, a második pedig az egyes Kibocsátókra jellemzően kerüljön kialakításra.
61. Elvárt, hogy a Kibocsátó koordinálja a visszaváltási terv közös szakaszának kidolgozását és elfogadását, amely legalább a következő részeket tartalmazza:
- a) a visszaváltási tervre irányadó általános elvek és célkitűzések, a jelen ajánlás „A visszaváltási terv általános elvei és célkitűzései” című szakaszában foglaltak szerint;
 - b) a „Kritikus tevékenységek és szerződéses megállapodások” című szakasz azon kritikus tevékenységek azonosítása céljából, amelyek ellenőrzése alatt a Kibocsátónak működőképesnek kell lennie a közös visszaváltási terv hatékony végrehajtása érdekében;

- c) a „Tokentulajdonosok követeléseinek szabályos visszafizetésére irányuló eljárás” című szakasz;
- d) a „Kommunikációs terv” szakasz;
- e) a Kibocsátók közötti hatékony koordináció a visszaváltási terv kidolgozása, felülvizsgálata és aktualizálása érdekében;
- f) a Kibocsátók közötti hatékony koordináció a terv rendezett végrehajtása érdekében az illetékes hatóság határozatával történő aktiválása esetén; és
- g) valamennyi Kibocsátó elkötelezettsége az iránt, hogy teljes mértékben és hűen megfeleljen a közösen elfogadott visszaváltási terv feltételeinek.

62. A megfelelő koordináció biztosítása érdekében a visszaváltási tervben a Kibocsátótól elvárt (az egyes Kibocsátók elszámoltathatóságának sérelme nélkül), hogy jelöljön ki egy koordinátort. A kiválasztásánál figyelembe lehet venni a különböző Kibocsátók összehasonlító üzleti tapasztalatát és belső szervezetük fejlettségi szintjét, a letétkezelőkkel és más harmadik fél szolgáltatókkal vagy közvetítőkkel való együttműködésben betöltött szerepüket, valamint a kibocsátásban való részvételük lényegességét. A koordinációs feladatok közé tartozhat a visszaváltási terv kidolgozása, felülvizsgálata és aktualizálása, a kommunikációs tervről szóló szakasz végrehajtása, valamint a visszaváltási terv kezelésének és végrehajtásának koordinálása.

63. Az MNB elvárja, hogy a visszaváltási terv második szakaszát kifejezetten az egyes Kibocsátók belső szervezetéhez igazítsák és Kibocsátók megfelelő intézkedéseket hozzanak a következők alkalmazásának biztosítása érdekében:

- a) a jelen ajánlás „Irányítási alapelvek” című szakasz; és
- b) a „Kritikus tevékenységek és szerződéses megállapodások” szakasz, tekintettel a Kibocsátó szervezetén belüli vagy harmadik felek által biztosított kritikus tevékenységekre, amelyeknek működőképesnek kell lenniük a visszaváltási terv hatékony végrehajtása érdekében.

A visszaváltási terv és más eljárások közötti összefüggés

64. Az MNB elvárja, hogy a Kibocsátó vegye figyelembe, hogy bár a Rendelet 46. cikkével összhangban kidolgozott helyreállítási terv és a visszaváltási terv két különálló dokumentum, amelyek a Kibocsátó potenciális válságának két különböző szakaszát és helyzetét kezelik, azok összhangban álljanak egymással, különösen a belső irányítási és kockázatkezelési intézkedések, folyamatok, valamint az IT-rendszerek és kritikus tevékenységek azonosítása tekintetében.

65. Amennyiben a Kibocsátó a pénzügyi közvetítőrendszer egyes szereplőinek biztonságát erősítő intézményrendszer továbbfejlesztéséről szóló 2014. évi XXXVII. törvény hatálya alá tartozik, vagy az (EU) 2021/23 rendelet⁵ hatálya alá tartozó központi szerződő fél, elvárt, hogy a Kibocsátó a szanalási tervével és a szanalhatósági követelményekkel összhangban

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/23 rendelete (2020. december 16.) a központi szerződő felek helyreállítására és szanalására irányuló keretrendszerről, továbbá az 1095/2010/EU, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 806/2014/EU és az (EU) 2015/2365 rendelet, valamint a 2002/47/EK, a 2004/25/EK, a 2007/36/EK, a 2014/59/EU és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról (HL L 22., 2021.1.22., 1. o.).

dolgozza ki a visszaváltási tervet. Az MNB elvárja, hogy e célból a Kibocsátó figyelembe vegye a szervezet szanalási stratégiáját, az azonosított kritikus funkciókat és a szervezet működésének folytonossága szempontjából alapvető fontosságú szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodásokat, és egyidejűleg törekednie kell a szanalási stratégia és a visszaváltási terv zökkenőmentes működésének biztosítására.

66. Abban az esetben, ha a Kibocsátó által a visszaváltási tervben előirányzott intézkedések, szerződéses megállapodások, eljárások és rendszerek valószínűleg kedvezőtlen hatást gyakorolnának a szervezet szanalhatóságára, elvart, hogy a Kibocsátó a visszaváltási terv mellékletét képező feljegyzésben felhívja ezekre az MNB figyelmét.
67. Tekintettel arra, hogy a szanalási tervet a szanalási hatóság, a visszaváltási tervet a Kibocsátó dolgozza ki, a két terv két különálló dokumentum.

IV.4 A felülvizsgálat és az aktualizálás gyakorisága

68. Annak biztosítása érdekében, hogy a visszaváltási tervek mindig működőképesek és hatékonyak maradjanak, az MNB elvárja, hogy a Kibocsátó rendszeresen felülvizsgálja és frissítse ezeket a terveket, többek között a Kibocsátót vagy az üzleti környezetet érintő jelentős változások esetén a 70. pontban leírtaknak megfelelően, és értékelés céljából benyújtsák az MNB részére a módosított visszaváltási tervet. A helyreállítási terv bármely módosításának a visszaváltási terv gyors és időben történő felülvizsgálatához kell vezetnie annak értékelése érdekében, hogy az továbbra is összhangban van-e a helyreállítási terv új változatával.
69. A felülvizsgálat gyakoriságának meghatározásakor elvart figyelembe venni az 5. pontban megfogalmazott arányosság elvét, valamint a visszaváltási terv felülvizsgálatának gyakoriságára vonatkozó, 6. és 7. pont szerinti elvárásokat.
70. A MNB elvárja, hogy a Kibocsátó a lényeges változások bekövetkezésekor a visszaváltási tervet is haladéktalanul felülvizsgálja és aktualizálja, különös tekintettel a következőkre:
- a) a Kibocsátó üzleti modellje vagy szervezeti felépítése;
 - b) a token jellege, ideértve a tokenhez kapcsolódó jogokat és kötelezettségeket;
 - c) a Kibocsátót, az eszköztartalékokat vagy a token használatát érintő piaci feltételek;
 - d) bármilyen ismeretlen sebezhetőség megjelenése, különösen az IKT-kockázattal vagy a kibertámadással kapcsolatban, ami a terv hatástalanságát eredményezné; és
 - e) jogi, szabályozási vagy felügyeleti szempontok.

V. Záró rendelkezések

71. Az ajánlás a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 13. § (2) bekezdés i) pontja szerint kiadott, a felügyelt pénzügyi szervezetekre kötelező erővel nem rendelkező szabályozó eszköz. Az MNB által kiadott ajánlás tartalma kifejezi a jogszabályok által támasztott követelményeket, az MNB jogalkalmazási gyakorlata alapján alkalmazni javasolt elveket, illetve módszereket, a piaci szabványokat és szokványokat.

72. Az ajánlásnak való megfelelést az MNB az általa felügyelt pénzügyi szervezetek körében az ellenőrzési és monitoring tevékenysége során figyelemmel kíséri és értékeli, összhangban az általános európai felügyeleti gyakorlattal.
73. Az MNB felhívja a figyelmet arra, hogy a pénzügyi szervezet az ajánlás tartalmát szabályzatai részévé teheti. Ebben az esetben a pénzügyi szervezet jogosult feltüntetni, hogy a vonatkozó szabályzatában foglaltak megfelelnek az MNB által kiadott vonatkozó számú ajánlásnak. Amennyiben a pénzügyi szervezet csupán az ajánlás egyes részeit kívánja szabályzataiban megjeleníteni, úgy az ajánlásra való hivatkozást kerülje, illetve csak az ajánlásból átemelt részek tekintetében alkalmazza.
74. Az MNB a jelen ajánlás alkalmazását 2026. január 1-jétől várja el az érintett pénzügyi szervezetektől, azzal, hogy a 2026. január 1-jét megelőzően benyújtott visszaváltási tervek vonatkozásában az MNB az ajánlással való összhang megteremtését szolgáló felülvizsgálat és aktualizálás elvégzését 2026. március 31-éig várja el.

Varga Mihály sk.
a Magyar Nemzeti Bank elnöke